

Jeg har allerede grund til at fornemme, at en sådan uformel dialog faktisk kan bidrage til at tage højde for misforståelser, der ellers ville udvikle sig. Det er også baggrunden for, at vi har nedsat et fælles forum på embedsmandsplan, der nu ved siden af vores bilaterale politiske relationer kan styre og styrke kontakten mellem de danske myndigheder og myndighederne på Færøerne og i Grønland.

Hele tiden at modernisere os, hele tiden at blive bedre til at lytte til hinanden, herunder også til ønskerne om en fornyelse af samarbejdsforholdet, det er den måde, rigsfællesskabet skal udvikle sig på.

Hjemmestyreloven for Færøerne er 50 år gammel, og for Grønland har hjemmestyreloven virket i 19 år. Der er nu en debat i gang om, hvordan vi udvikler vores samarbejde herfra, og hvor vi er nået til. Det synes jeg hverken er mærkeligt eller uforståeligt, tværtimod. Regeringen ser det som noget helt naturligt, at vi løbende drøfter, hvordan vi kan tilgodese hinandens ønsker om en modernisering og fornyelse af vores samarbejde, en fornyelse, der naturligvis respekterer de enkelte samfunds ønsker om selvværd og om øget selvstyre.

Frem for alt er det helt afgørende, at vores samarbejde bygger på en moderne åbenhed, gensidig tillid, på den tættest mulige kontakt, så vi ikke begår fejl, så vi ikke går fejl af hinanden, men som netop former vores samarbejde.

Jeg vil så gerne efter disse principielle bemærkninger gøre et par yderligere kommentarer til den aktuelle situation i forholdet til Færøerne og i forholdet til Grønland.

For ganske nylig skrev vi et stykke afgørende historie i vores samarbejde mellem Danmark og Færøerne. Jeg tænker på, at regeringen og Færøernes landsstyre som bekendt den 10. juni i år indgik en ny aftale. Grundlaget herfor var meget klart, først og fremmest ønsker fra landsstyret og ønsker fra den danske regering. Grundlaget var også den vedtagelse af 27. januar i år, som et flertal i Folketinget stod bag.

Den ny aftale lukker et kapitel i vores samarbejde, der har været smertefuldt og langvarigt. Der er ingen grund til at lægge skjul på, at der gennem de senere år har været meget vanskelige tider i vores politiske forhold mellem Danmark og Færøerne, til tider smertefulde diskussioner, som har tæret meget på de politiske kræfter og kastet skygger på vores samarbejde. De skygger og de diskussioner fik vi en god og

en konstruktiv afslutning på med aftalen af 10. juni.

Aftalen løser en række vigtige spørgsmål, sådan som Færøerne har ønsket det, og som vi har ønsket det, og som et bredt flertal her i Folketinget har ønsket det. Aftalen sikrer en gældssanering, der giver mulighed for, at det færøske samfund kan klare opgaverne på en bæredygtig måde. Kort sagt, nu kan landsstyrets afdragsbyrde på gælden til staten afvikles i en realistisk og en ansvarlig linje, som den færøske økonomi kan bære.

Aftalen er også afslutningen på den færøske banksag, for så vidt angår forholdet mellem Danmark og Færøerne. Det er fantastisk vigtigt. Den færøske banksag har trukket hårdt på vores samarbejde og byggede en overgang en stadig større afstand op mellem vore samfund. Det har hverken den færøske befolkning eller den danske befolkning brudt sig om. Derfor er det så vigtigt, at banksagen nu, for så vidt angår forholdet mellem Danmark og Færøerne, er afsluttet. Der er indgået en aftale, som sikrer Færøerne en kompensation for banksagen. Samtidig er det sikret i aftalen, at retskravet mod Den Danske Bank opretholdes. Jeg skal tilføje, at vi stadig sigter på og satser på en forhandlet aftale med Den Danske Bank.

Men i samklang med Færøerne er det centrale, at et kapitel for en ansændt periode mellem Færøerne og Danmark nu er slut. Nu lukker vi et svært kapitel og åbner et nyt. Med aftalen har vi fået et nyt grundlag for et fremtidigt samarbejde, og med den ånd, som aftalen er indgået i, og med de mål, aftalen bygger på fra begge sider, føler jeg, at vi har fået genskabt en platform for et fremtidigt samarbejde, der bygger på gensidig respekt og tillid, nøjagtig som vi har sat os for.

Og lige så vigtigt, synes jeg i dag vi skal understrege: Færøerne får med aftalen igen fuldt og helt ansvaret for egen økonomisk politik og egen udvikling. Det betyder, at Færøerne selv har ansvaret for at styre økonomien såvel i gode som i dårlige tider.

For at understrege dette bortfalder med den ny aftale alle tidligere aftaler, som blev indgået for at hjælpe til med, at Færøerne kunne komme ud af den daværende økonomiske krise. Det gælder dog ikke aftalen af 22. december 1992 om råstoffer i undergrunden. Den står naturligvis fortsat ved magt, og den betyder, at det er landsstyret – og Færøerne dermed – som har